

بسم الله الرحمن الرحيم

توصیه‌های مسافرتی اربعین

خداوند متعال را سپاسگزاریم که سعادت حضور در راهپیمایی عظیم اربعین و زیارت عتبات مقدسه را به ملت عزیز ایران ارزانی داشت. با توجه به تجربیات سال‌های قبل، خادمین زائران حسینی توصیه‌هایی را به شرح زیر برای سهولت در زیارت تهیه نموده‌اند.

شایان ذکر است که کشور عراق با وجود سابقه طولانی دوستی و فرهنگی با ایران عزیز، یک کشور همسایه، مستقل، با قوانین خاص خود می‌باشد. لذا احترام به قوانین آن کشور برای همه زوار محترم لازم است.

امیدواریم که با توجه به توصیه‌های پیش از سفر و حین سفر، ان شاء الله زیارت اربعین پربرکت و سرشار از معرفتی پیش روی ما باشد.

توصیه‌های پیش از سفر

حضور در راهپیمایی عظیم اربعین، یک سفر معنوی و زیارتی است و یک مسافرت تفریحی یا سیاحتی نیست. با این نگرش، دشواری‌های سفر را با نیت الهی، بهتر تحمل خواهیم کرد.	۱
داشتن گذرنامه برای هر فرد با حداقل شش ماه اعتبار ضروری است.	۲
با توجه به شرایط ویژه این سفر، اطلاعات لازم را صرفاً از منابع رسمی دریافت نمایید.	۳
با وجود مهمان‌نوازی ملت و دولت عراق، سفر اربعین، رایگان نیست. لازم است به میزان لازم دینار عراقی به همراه داشته باشید. (به‌طور خاص، هزینه حمل‌ونقل در عراق رایگان نبوده و بی‌توجهی به این مسئله، مشکلاتی را برای زوار پدید آورده است.)	۴
مطابق قوانین، همراه داشتن بیش از ۱۰ هزار دلار وجه نقد یا اشیاء گرانبها مانند طلا و سنگ‌های قیمتی، مستلزم مراجعه به گمرک مرزی و اخذ اظهارنامه می‌باشد.	۵
قبل از ورود به کشور عراق برای تبدیل ارز و ریال خود به دینار، به صرافی‌های مجاز مراجعه نمایید. در برخی مواقع در مرزها، اسکناس و دینار تقلبی توسط زائران تهیه شده است. چنانچه در کشور عراق از مسافری، دینار یا ارز تقلبی گرفته شود با مجازات حبس و جریمه‌های بسیار سنگین مواجه خواهد شد.	۶
فقط زائرانی که از مرز اقلیم کردستان به کشور عراق وارد می‌شوند، مجاز به تردد در اقلیم کردستان عراق هستند و تردد غیرمجاز، مجازات‌های قانونی سختی را در کشور عراق در پی دارد.	۷

۸	چند شماره تلفن ضروری را (ترجیحا با مداد یا به صورت برجسته) پشت جلد گذرنامه خود بنویسید.
۹	تنها مدرک مورد نیاز در سفر اربعین، گذرنامه است. لذا از همراه داشتن مدارک شناسائی دیگر از جمله شناسنامه، کارت ملی، کارت پایان خدمت جدا خودداری نمایید. البته داشتن تصویر مدارک مذکور، یا شماره ملی و شماره تماس‌های ضروری در تلفن همراه پیشنهاد می‌گردد. همچنین توصیه می‌گردد دو قطعه عکس پرسنلی به همراه داشته باشید.
۱۰	ثبت نام در مراکز رسمی اعلام شده مانند سامانه سماح، جهت بهره‌مندی از امکاناتی مانند پوشش بیمه مسافری، ارز و... ضروری است.
۱۱	با توجه به شرایط خاص و گرمای شدید در ایام اربعین، آمادگی کامل و همه جانبه جسمی و روحی و سلامت متناسب با مسیر طولانی، گرما، ازدحام جمعیت، احتمال ابتلا به بیماری و... بسیار اهمیت دارد. لذا اکیدا توصیه می‌گردد سالمندان، کودکان خردسال، بیماران خاص، بانوان باردار و به‌طور ویژه بیماران اعصاب و روان از سفر در این زمان صرف نظر نمایند.
۱۲	در صورت وجود سابقه بیماری، مصرف داروهای خود را به هیچ عنوان قطع نکنید و مشخصات داروهای مصرفی را در کوله و در جیب لباس خود نگهداری نمایید تا در صورت مفقود شدن داروی شما، امکان دستیابی به دارو در مراکز بهداشتی و درمانی کشور عراق فراهم گردد. همچنین در صورت مصرف داروهای خاص، لازم است نسخه پزشک را به همراه داشته باشید.
۱۳	بنابر قوانین کشور عراق، حمل و نقل، نگهداری، استعمال و خرید و فروش مواد مخدر به هر نوع و با هر میزان و کیفیتی (از جمله قرص‌های آرام‌بخش کدئین دار، قرص ویتامین ب ۲، استامینوفن کدئین، ترامادول و انواع تنباکو و داروهای مشابه) در این کشور جرم می‌باشد و مشمول احکام سخت‌گیرانه قضایی خواهد بود. (حداقل ۵ سال زندان و ۵ میلیون دینار عراقی جریمه)
۱۴	همراه داشتن وسایل شخصی مانند کوله پشتی، عینک آفتابی، کلاه، آفتاب‌گیر، چفیه، چتر سفید، کفش مناسب، کالسکه جهت حمل وسایل شخصی، کرم ضد آفتاب، بطری آب، مقداری تنقلات و خشکبار جهت میان وعده، از ضرورت‌های سفر است.
۱۵	شماره تلفن و مشخصات اولیه خود را در جیب پیراهن و جیب شلوار و درون وسایل شخصی خود (از جمله گوشی‌های همراه، کوله پشتی، کیف پول، ساک دستی و...) قرار دهید تا در صورت فقدان و گم شدن، امکان دسترسی به آنها آسان‌تر گردد. هر ساله تعداد قابل توجهی از وسایل زوار تحویل کنسولگری‌ها و سازمان حج و زیارت در عراق می‌شود که به دلیل نداشتن مشخصات ارتباطی، امکان عودت آنها به مالکان نیست.
۱۶	خواهران محترم حتی الامکان از سفر انفرادی اجتناب کرده و در صورت همراه داشتن زیورآلات، در حفظ آن کوشا باشند.
۱۷	یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین مشکلات اربعین، موضوع گم‌شدگان است. طبیعاً احتمال گم شدن کهنسالان، بیسوادان، کودکان و بیماران بیشتر است و لذا باید مشخصات فردی، نام شهر محل سکونت، شماره تلفن همراهان، شماره تلفن بستگان در ایران، نوع بیماری احتمالی فرد، داروهای

مصرفی ایشان و سایر نکات ضروری را در کارتی درج نمایید و هم به صورت گردن آویز و هم در جیب ایشان قرار دهید. به این افراد تذکر دهید که در صورت گم شدن، به نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران مراجعه نمایند و این کارت را به مسئولین ذیربط ارائه کنند.	
از همراه داشتن پرچم با میله های فلزی (به دلیل نزدیک بودن سیم های برق در مسیر پیاده روی و امکان برخورد میله های فلزی پرچم برق گرفتگی) خودداری نمایید. فهرست بیمارستانها و مراکز درمانی به همراه شماره تماس به تفکیک استان و شهرهای عراق، به حج و زیارت اعلام شده است و مسافران از آن طریق کسب اطلاع نمایند	۱۸
فهرست بیمارستانها و مراکز درمانی، به همراه شماره تماس آنها به تفکیک استان و شهرهای عراق، توسط هلال احمر و سازمان حج و زیارت اعلام می گردد.	۱۹
آدرس و شماره های تماس با سفارت و کنسولگری های جمهوری اسلامی ایران در عراق را حتما به همراه داشته باشید.	۲۰

توصیه های حین سفر

از رعایت توصیه های قبل از سفر (از جمله همراه داشتن گذرنامه معتبر و داروهای ضروری و همراه نداشتن مواد ممنوعه و...) اطمینان حاصل نمایید.	۱
با وجود اشتراکات فرهنگی فراوان، کشور عراق یک کشور همسایه با قوانین ویژه خود است. لذا احترام به قانون و حاکمیت این کشور باید مورد توجه زوار گرامی باشد.	۲
برای ورود به کشور عراق، صرفا از مرزهای قانونی تردد نمایید.	۳
در صف های طولانی مرز و زمان کنترل گذرنامه ها، یا سایر اماکنی که تراکم زیاد و شلوغی ایجاد می شود، ضمن حفظ هوشیاری و حفاظت از وسایل و لوازم خود، صبر و بردباری داشته باشید.	۴
از درج مهر خروج از ایران و مهر ورود به عراق در گذرنامه اطمینان حاصل کنید. (عدم درج مهر ورود به عراق در گذرنامه، مطابق قوانین کشور عراق، موجب جریمه نقدی سنگین و ۲ تا ۵ سال ممنوعیت ورود به عراق خواهد شد.)	۵
از عکاسی و فیلمبرداری از نقاط حساس، مراکز دولتی، پلیس و سیطره ها (ایست های بازرسی) در داخل خاک عراق خودداری نمایید.	۶
از گرفتن هرگونه امانت و یا هدیه از افراد ناشناس قبل از ورود به خاک عراق و داخل کشور عراق اکیدا خودداری نمایید.	۷
ضمن رعایت اصول بهداشتی، تا حد امکان از وسایل شخصی (ماسک، لیوان، قاشق، حوله ...) خود استفاده کنید.	۸
به علت گرمای شدید هوا و به منظور پیشگیری از بیماری توصیه می گردد از مصرف مواد غذایی و آب غیربسته بندی اجتناب نمایید.	۹

۱۰	ضمن رعایت بهداشت در استفاده از سرویس‌های بهداشتی، در صورت امکان صابون شخصی به همراه داشته باشید.
۱۱	از انجام کارهایی که تقدس اربعین و حرمت زائرین را خدشه‌دار می‌کند (مانند استفاده از لباس‌های نامناسب و استعمال نامناسب دخانیات و...) خودداری نمایید.
۱۲	رعایت اخلاق حسنه و ارائه الگوهای رفتاری که نشان‌دهنده ادب اسلامی هستند (مانند احترام به بزرگترها، رعایت حقوق دیگران، احترام به همسفران، خوش برخوردی و...) ضروری است.
۱۳	رعایت احکام اسلامی و حجاب کامل توسط بانوان گرامی و بهره‌گیری از لباس‌های مناسب توسط آقایان از بایسته‌های این سفر معنوی است. (عرف حجاب بانوان در کربلا و نجف، پوشیدن چادر مشکی است.)
۱۴	شرکت در مراسم فرهنگی مواكب (نمازهای جماعت و...) و بهره‌گیری از زمان سفر برای تفکر و اندیشه در مورد قیام امام حسین علیه‌السلام، از مهم‌ترین توفیقات زائرین است.
۱۵	از مسیرهای تعیین شده جهت پیاده‌روی بین عتبات استفاده نموده و از ورود به مسیرهای تردد خودرو خودداری نمایید. (با توجه به سرعت بالا و بی‌احتیاطی رانندگان احتمال تصادف بسیار زیاد است.)
۱۶	با توجه به حضور جریانات فکری مختلف در کشور عراق و فعالیت آنها در مسیرهای راهپیمایی اربعین، از ورود به بحث‌های سیاسی، تنش‌آفرینی و ایجاد هرگونه برخورد جدا خودداری نمایید. در صورت ورود پلیس عراق به موضوعات، زائران با مشکلاتی مواجه خواهند شد.
۱۷	هنگام استقرار در مواكب، در امنیت و حفظ لوازم شخصی (گوشی همراه در زمان شارژ، کوله، کیف پول، مدارک و...) خود دقت نمایید. همچنین شایسته است خواهران گرامی فقط در مواكب عمومی ویژه بانوان، در مسیر زیارت اسکان نمایند.
۱۸	در شهرهای نجف و کربلا، دمای هوا در ماه‌های تابستان به بیش از ۵۰ درجه سانتیگراد می‌رسد که می‌تواند منجر به کم‌آبی شدید و مشکلات جدی برای سلامتی زائرین شود. علاوه بر این، خطر ابتلا به بیماری‌های میکروبی روده ای (اسهال)، هپاتیت و تیفوئید در عراق وجود دارد.
۱۹	هنگام حضور در مواكب، توقعات خود را کاهش دهیم. طبعاً با وجود امکانات محدود، مواكب عراقی تمامی تلاش خود را در تهیه امکانات و فراهم کردن وسایل آسایش زوار محترم به‌کار می‌گیرند.
۲۰	حتماً با زوار و مواكب‌داران عراقی تعامل مثبت داشته باشیم، به آنها هدیه دهیم، از آنها تشکر و قدردانی کنیم و در حد امکان و با کسب اجازه، در کمک به آنها کوشا باشیم.
۲۱	در طول مسیر راهپیمایی نظافت را رعایت و زباله‌ها را در سطل‌های مخصوص بریزید.
۲۲	از اسراف در تمامی زمینه‌ها، به‌خصوص در مصرف آب و مواد غذایی خودداری نموده و نذورات را به میزان نیاز دریافت کنیم.
۲۳	در صورت خرید توسط کارت از دستگاه‌های POS حتماً شخصاً نسبت به وارد نمودن رمز اقدام نمایید.

۲۴	از قراردادن موبایل خود در اختیار دیگران به هر دلیل و بهانه‌ای خودداری کنید. در مواردی به بهانه ریختن برنامه‌های مختلف در گوشی، نسبت به تخلیه اطلاعات آن، به‌خصوص اطلاعات مالی و بانکی، اقدام شده است.
۲۵	اگر بخشی از مسیر را با وسیله نقلیه طی می‌کنید، مراقب افتادن ساک، کوله پشتی و سایر وسایل خود از ماشین باشید و در هنگام ترک خودرو وسایل خود را فراموش نکنید. نوشتن شماره خودرو و نام راننده یا گرفتن تصویر در وقت سوار شدن میتواند در هنگام بروز مشکل گره‌گشا باشد.
۲۶	باتوجه به ازدحام جمعیت و جهت رعایت حال زائرین، پس از رسیدن به شهر کربلا و زیارت، در کوتاه‌ترین زمان ممکن کشور عراق را ترک کنید تا زمینه استفاده از امکانات برای سایر زوار فراهم گردد.
۲۷	لازم است ضمن آشنایی با عرف مردم عراق، از حضور طولانی در منازل خادمین خودداری فرمایید.
۲۸	اختصاصات مراسم اربعین درعراق، تا روز ۲۰ صفر است و زائرانی که قصد اقامت در کربلا از بعد از روز اربعین را دارند، باید برای اقامت و تهیه غذا با هزینه شخصی اقدام نموده و از باقی‌ماندن در مواکب و حسینیه‌ها اجتناب نمایند.
۲۹	اغلب مردم عراق، به‌ویژه در شهرهای کربلا و نجف، با زبان فارسی آشنایی دارند. لذا ضمن سهولت در برقراری ارتباط، شایسته است در تعامل و برخوردها، دقت لازم مبذول شود.
۳۰	مدت اقامت مجاز در عراق، از تاریخ درج مهر ورود در گذرنامه، حداکثر یک ماه و تا پایان ماه صفر است و تمدید نخواهد شد. اقامت غیرمجاز در عراق مشمول حبس و پرداخت جریمه‌های سنگین می‌باشد.
۳۱	با توجه به شباهت ظاهری مواکب، عدم وجود نقشه جامع شهری، عدم نامگذاری دقیق خیابان‌ها و محله‌های کربلا و تشابه اسمی مواکب حتماً قبل از خروج از موکب، اطلاعات لازم از قبیل نام موکب، نام مدیر موکب، کروکی محل دقیق و آدرس موکب، تلفن مدیر موکب و... را دریافت و ثبت کنید تا بعد از زیارت و در زمان بازگشت به موکب، دچار سرگردانی نشوید. بسیاری از زائرین در لحظه ورود به کربلا، به شوق زیارت و با وجود خستگی، بدون دقت در این امر، با گذاشتن تمامی وسایل خود در موکب عازم حرم مطهر و زیارت می‌شوند و پس از زیارت، محل موکب را پیدا نمی‌کنند و مدارک، پول و لوازم شخصی خود را از دست داده و دچار مشکلات فراوانی می‌شوند.
۳۲	حفظ امنیت مواکب و جلوگیری از سرقت و آتش‌سوزی بسیار مهم است، لذا از کشیدن سیگار در مواکب خودداری نموده و هرگونه مورد مشکوکی را به مسئولان ذیربط اطلاع دهید.
۳۳	باتوجه به لزوم حفظ حرمت اماکن زیارتی، رعایت ادب زیارت و نزاکت و اخلاق و از جمله پوشش مناسب در این اماکن لازم است.
۳۴	باتوجه به تراکم سنگین جمعیتی در روزهای منتهی به اربعین در داخل حرم، ورود به حرم و تشریف کنار ضریح معمولاً ممکن نیست. لذا در خیابان‌های اطراف نیز می‌توان زیارت را انجام داد.

۳۵	در صورت بروز هرگونه مشکل، اعم از گم شدن افراد، مدارک، اسناد، پول و... فقط به کانکس‌های راهنمای زوار و مأمورین راهنما که با کاور و علائم خاص مشخص شده‌اند مراجعه کنید.
۳۶	از هرگونه درگیری با سایر زائرین، خدام عتبات، مغازه‌داران و... اکیدا خودداری نمایید.
۳۷	خروج میلیون‌ها زائری که در مدت زمان دو هفته، به مرور وارد کربلا شده‌اند، در یک روز مشکلات عدیده‌ای از جمله ازدحام جمعیت و کمبود امکانات و وسایل نقلیه در پارکینگ‌ها را به دنبال دارد. لذا با حفظ آرامش و رعایت حقوق دیگران، اجر این زیارت را حفظ کنیم.
۳۸	در ۴۸ ساعت اولیه پس از اربعین، به دلیل تراکم جمعیت، امکان حضور اتوبوس‌ها و خودروها در مرکز شهر کربلا نیست و نیاز به چندین کیلومتر پیاده‌روی تا رسیدن به پایانه‌های مسافری داریم.

پایان سفر

۱	انشاءالله به توفیق الهی و لطف و عنایات حضرات معصومین خاصه حضرت اباعبدالله الحسین علیه وعلیهم السلام در صحت و سلامت، زیارت مقبولی را انجام داده ایم.
۲	با توجه به جمع آوری اکثر قریب به اتفاق مواکب در عصر اربعین، و طبعاً کاهش امکانات اسکان و پذیرایی، لذا لازم است زمان بازگشت خود را مدیریت کنیم.
۳	خروج میلیونی زواری که در مدت زمان حد اقل ده روز تا دو هفته به مرور و با آرامش و با در نظر گرفتن تمامی امکانات وارد کربلا شده اند، طی ۲۴ تا ۴۸ ساعت، طبعاً مشکلات عدیده ای از جمله ازدحام جمعیت و کمبود وسایل نقلیه در پارکینگها را به دنبال دارد. لذا با حفظ آرامش و رعایت حقوق دیگران اجر این زیارت را حفظ کنیم.
۴	در ۴۸ ساعت اولیه پس از پایان مراسم به خاطر تراکم جمعیت، امکان حضور اتوبوسها و خودروها در مرکز شهر کربلا نیست و حد اقل نیاز به چندین کیلومتر پیاده روی تا رسیدن به اولین پایانه مسافری داریم.